

Mezitímní rozsudek a náhrada škody

Jestliže uplatněný nárok na náhradu škody sestává z několika dílčích položek, jež jsou skutkově samostatnými nároky, je podmínkou vydání mezitímního rozsudku, že všechny předpoklady odpovědnosti za škodu byly splněny, a to ve vztahu ke každému jednotlivému nároku, i když byly uplatněny v jednom řízení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 3829/2007, ze dne 20.11.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně B. M., zastoupené advokátkou, proti žalované E. P., zastoupené advokátkou, o 365.282,- Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 28 C 165/98, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. ledna 2007, č. j. 23 Co 436/2006 - 288, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. ledna 2007, č. j. 23 Co 436/2006 - 288, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. května 2006, č. j. 28 C 165/98-247, se ve výroku o zamítnutí žaloby co do částky 303.312,- Kč s příslušenstvím zrušují a věc se v tomto rozsahu vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 4 k dalšímu řízení; jinak se dovolání odmítá.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 4 rozsudkem ze dne 29. 5. 2006, č. j. 28 C 165/98-247 uložil žalované zaplatit žalobkyni 28.012,50 Kč s 26% úrokem z prodlení od 5.1.1998 do zaplacení, co do částky 337.265,50 Kč s přísl. žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Rozhodl tak poté, co pravomocným mezitímním rozsudkem ze dne 10. 10. 2002, č.j. 28 C 165/98-111, bylo rozhodnuto, že nárok žalobkyně na náhradu škody je co do základu po právu. Z částek požadovaných žalobkyní 3.450,- Kč na bolestném, 48.000,- Kč za ztížení společenského uplatnění, 303.212,- Kč na náhradě za ztrátu výdělku po dobu pracovní neschopnosti za dobu od 3. 6. 1996 do 7. 3. 1997, 10.620,- Kč na dalších nákladech (za znalecké posudky aj.) jí soud přiznal na bolestném 1.762,50,- Kč a na náhradě za ztížení společenského uplatnění 9.750,- Kč. Ve zbytku žalobu zamítl, neboť neshledal důvody pro zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění, a na základě znaleckých posudků dovedl, že nebyla prokázána příčinná souvislost mezi úrazem žalobkyně, která podniká v oboru účetnictví, a její následnou pracovní neschopností, a proto nárok na náhradu za ztrátu na výdělku neshledal opodstatněným, stejně jako její další nároky na náhradu nákladů spojených s léčením.

K odvolání obou účastnic Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 17. 1. 2007, č.j. 23 Co 436/2006-288 rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku co do částky 22.800,- Kč s příslušenstvím, ohledně příslušenství z částky 5.512,50 Kč a ve výroku o nákladech řízení zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, a ve výroku o zamítnutí žaloby jej co do částky 337.265,50 Kč s příslušenstvím potvrdil. Ztotožnil se se závěrem soudu prvního stupně, že zejména s ohledem na závěry dvou znaleckých posudků není prokázána příčinná souvislost mezi úrazem žalobkyně a její pracovní neschopností, takže požadovaná náhrada za práce vykonávané jinými osobami jí nenáleží, a shodně se soudem prvního stupně dovedl, že vzhledem k následkům úrazu nejsou podmínky pro mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 vyhl. č. [32/1965](#) Sb. Rozsudek částečně zrušil pro nepřekoumatelnost.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost dovozuje z § 237 odst. 1 písm. c)

o. s. ř. Namítá, že soudy obou stupňů se při svém rozhodnutí odchýlily od zákona i judikatury, přičemž za věc zásadního právního významu považuje otázku provádění důkazů, zejména jejich hodnocení, a otázku příčinné souvislosti mezi úrazem a způsobenou škodou, což vše se promítá do výpočtu ušlého zisku. Namítá, že znalci neměli za úkol posuzovat její pracovní způsobilost ve vztahu k její pracovní neschopnosti, příčinná souvislost tak nebyla vůbec zkoumána, a poukazuje na to, že jako účetní nebyla schopna po dobu pracovní neschopnosti svou práci vykonávat. Poukazuje na údaj znalců o běžné délce pracovní neschopnosti v trvání 3 měsíců v obdobných případech a na náklady, jež musela vynaložit na výpomoc pro udržení chodu její firmy. Uvádí, že mezitímním rozsudkem bylo vysloveno, že základ nároku je dán, a protože bylo rozhodnuto o základu uplatněného nároku, nemohly soudy žalobu zamítnout pro neexistenci příčinné souvislosti, navíc je nepřezkoumatelné, jak dovodily, že jí jako osobě samostatně výdělečně činné nenáleží žádný zisk, minimálně po dobu tří měsíců. Navrhla, aby rozsudky soudů obou stupňů byly zrušeny a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k dovolání navrhla, aby bylo odmítnuto. Uvádí, že až po vydání mezitímního rozsudku byly vyžádány znalecké posudky, z nichž vyšlo najevo, že není příčinná souvislost úrazu s ušlým ziskem žalobkyně, nárok na náhradu za odměny synovi žalobkyně a její přítelkyni považuje za vykonstruovaný, poukazuje na důkazní břemeno, jež leží na žalobkyni, a na údaje znalců, z nichž soudy vycházely.

Vzhledem k tomu, že dovoláním napadený rozsudek byl vydán dne 17. 1. 2007, Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) rozhodl o dovolání podle dosavadních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 7. 2009 - srov. bod 12. čl. II zákona č. [7/2009](#) Sb.).

Po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení, zastoupeným advokátem, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání je podle § 237 odst. 2 písm. c) o. s. ř. přípustné pro otázku posuzování příčinné souvislosti v řízení, v němž byl vydán mezitímní rozsudek o důvodnosti základu nároku na náhradu škody. Tato otázka, jež je zásadního právního významu nejen pro rozhodnutí v této věci, ale pro rozhodovací činnost obecně, se v daném případě týká nároku na náhradu za ztrátu na výdělku, o němž bylo věcně rozhodnuto, zatímco proti výroku o zrušení rozsudku soudu prvního stupně co do částky 22.800,- Kč včetně příslušenství a vrácení věci k dalšímu řízení není dovolání přípustné.

Z ostatních jednotlivých nároků, jež byly předmětem řízení před odvolacím soudem a jichž se uvedená otázka může týkat, žádný nepřevyšuje 20.000,- Kč. Přípustnost dovolání proti rozhodnutí o peněžitých plněních nepřevyšujících 20.000,- Kč je vyloučena ustanovením § 237 odst. 2 písm. a) o. s. ř., byť by celkový součet výše požadovaného plnění z jednotlivých nároků uvedenou částku mohl převyšovat. Dovolání v tomto rozsahu směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné. Nejvyšší soud je proto odmítl podle § 243b odst. 5, věty první a § 218 písm. c) o. s. ř.

Jak vyplývá z obsahu spisu, pravomocným mezitímním rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 10. 10. 2002, č. j. 28 C 165/98-111, bylo rozhodnuto, že základ nároku žalobkyně je co do základu po právu. Mezitímním rozsudkem (§ 152 odst. 2 věta druhá o. s. ř.) se rozhoduje o základu věci. Tím se rozumí posouzení všech otázek, které vyplývají z uplatněného nároku, s výjimkou okolností, které se týkají jen jeho výše. Základ věci v řízení o nároku na náhradu škody podle § 420 obč. zák. proto - kromě výše škody - zahrnuje posouzení všech podmínek odpovědnosti, to znamená posouzení, zda došlo k protiprávnímu jednání, zda vznikla škoda (majetková újma) a zda existuje příčinná souvislost mezi jednáním škůdce a vznikem škody.

Jestliže uplatněný nárok na náhradu škody sestává z několika dílčích položek, jež jsou skutkově samostatnými nároky, je podmínkou vydání mezitímního rozsudku, že všechny předpoklady odpovědnosti za škodu byly splněny, a to ve vztahu ke každému jednotlivému nároku, i když byly

uplatněny v jednom řízení. Jestliže soud rozhodl o důvodnosti základu nároku na náhradu škody, uplatněného v žalobě, bylo tím závazně rozhodnuto o skutkovém základu sporu, z něž se odvíjí právní posouzení základu věci (srov. např. rozsudek NS ČR sp.zn. 3 Cdon 1061/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura pod č. 121, roč. 1998, rozsudek NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1851/2002). Protože žalobkyně již v žalobě uplatnila nárok na náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti, skutkově odůvodněný tím, že vynaložila finanční prostředky na výpomoc v účetní agendě, v níž podniká, znamená to, že i základ tohoto nároku byl skutkově prokázán. Protože existence příčinné souvislosti mezi škodnou událostí a vznikem majetkové újmy je jedním ze základních předpokladů všech skutkových podstat odpovědnosti za škodu, i o této otázce bylo mezitímním rozsudkem závazně rozhodnuto. Z toho pak plyne, že v dalším řízení, v němž soud zjišťuje již jen výši nároku, nelze důvodně usuzovat na to, že nárok na náhradu škody není v základu dán pro chybějící příčinnou souvislost, nýbrž úkolem soudu v dalším řízení je pouze zjištění výše škody a od toho se odvíjející výše nároku. Je samozřejmé, že mezitímní rozsudek nezakládá důvodnost nároku v plné výši, jak byl uplatněn, a také škodná událost nemusí být jen jedinou příčinou tvrzené újmy.

Z uvedeného vyplývá, že právní posouzení odvolacího soudu v jeho rozhodnutí, týkající se výše nároku, je nesprávné. Proto dovolací soud rozsudek odvolacího soudu v napadeném rozsahu zrušil (§ 243b odst. 2, 3 o. s. ř.) a protože důvody, pro které byl rozsudek odvolacího soudu zrušen, platí i pro rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud i jeho rozsudek v rozsahu ve výroku uvedeném (§ 243b odst. 3, věta druhá o. s. ř.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právní otázka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Moderace nákladů](#)
- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)